

Sak 22/2022 Resultater fra rypetaksering

Dokumenter vedlagt saken: Takseringsrapport fra Evenstad

Bakgrunn

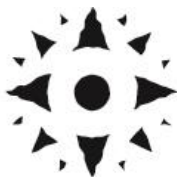
Årets rypetaksering i statsallmenningen ble gjennomført helga 5-7. august. Det ble i år totalt taksert 110,7 km fordelt på 38 linjer. Det ble tilsammen observert 186 ryper fordelt på 60 observasjoner. Tetthetsestimatene er gjort av Høgskolen i Hedmark via Hønsefuglportalen. Resultatene derfra viser en kyllingproduksjon med 1,7 kylling i snitt per par voksen fugl. Total tetthet av rype er beregnet til 6,8 rype per km². Estimert bestand blir derfor 1232 ryper på Sollia Fjellstyres rypeareal (tabell 1).

År	Ant. linjer	Antall meter	Ant. obs.	Antall ryper	Ant/km ²	Ant kylling/2 voksne	Estimert bestand 186 km ²
2011	33	108 472	36	242	8(7-10)	7.1	1488 (1302-1860)
2012	25	77 220	17	84	4 (3-7)	2.8	744(558-1302)
2013	35	115 654	44	244	5 (3-7)	4.5	930 (558-1302)
2014	33	112 687	86	439	9.8(6,7-14,4)	4.8	1823 (1246-2678)
2015	32	111 500	60	152	4.8 (3.1-7.4)	1.3	893 (577-1376)
2016	35	116 000	64	251	10.5 (7.2-15.3)	2.8	1953 (1339-2846)
2017	32	104 100	54	193	5.8 (3.1-10.7)	2.4	1079 (577-1990)
2018	30	97 600	67	359	10.2(6.5-16.2)	4.7	1897 (1209-3013)
2019	39	126 700	81	207	5.8 (3.7-9.1)	1.4	1079 (688-1693)
2020	38	118 600	72	276	10.6 (7.0-16.1)	2.9	1972 (1302-2995)
2021	39	119 900	62	154	7.7 (4.8-12.5)	1.4	1432 (893-2325)
2022	38	110 700	60	186	6.8 (5.5-8.4)	1.7	1232 (1023-1562)

Tabell 1: Resultater fra rypetaksering hos Sollia Fjellstyre i årene 2011-2022

Saksbehandlers merknader

Fjellstyres regulering av rypejakta er hjemlet i Fjell-lovens kap. XI, § 23 og viltloven. Allikevel skal vurderinger i henhold til naturmangfoldsloven gjøres i alle saker som berører naturmangfoldet.

Naturmangfoldsloven,

§8.(kunnskapsgrunnlaget)

Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

§ 16.(høsting av vilt og lakse- og innlandsfisk)

«...Vedtak om å tillate høsting av vilt treffes med hjemmel i lov 29. mai 1981 nr. 38 om jakt og fangst av vilt (viltloven)...»

Videre

«...Høsting kan bare tillates når best tilgjengelig dokumentasjon tilsier at arten produserer et høstingsverdig overskudd...»

Gjennom taksering skaffer fjellstyre seg oversikt over bestanden slik naturmangfoldsloven påkrever. Naturmangfoldsloven krever også at det skal være et høstbart overskudd før man kan høste av viltet (j.fr § 16). Årets resultater viser en middels til svak rypebestand i statsallmenningen før høstens jakt, dette tross gode forhold rundt klekking tidligere på sommeren.

Forskning på rype har vist at et uttak over 15 % av bestanden kommer i tillegg til annen dødelighet på rype (additiv) og vil kunne gi en nedgang i neste års bestand. Legger vi 15 % til grunn for beregning av årets målsetning om uttak så blir årets uttak 190 ryper (tabell 2).

Tabell 2: Oversikt over takseringsresultat, planlagt uttak og faktisk uttak i årene 2009-2022

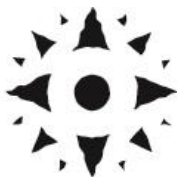
År	Takst resultat	Beregnet bestand	Planlagt uttak	Faktisk uttak Antall ryper felt	% uttak av beregnet bestand
2009	5 (4-7)	930 (744-1302)	279 (223-390)	204	22
2010	7 (3-11)	1302 (558-2046)	391 (168-614)	156	12
2011	8 (7-10)	1488 (1302-1860)	446 (390-558)	231	15
2012	4 (3-7)	744(558-1302)	223 (167-390)	138	19
2013	5(3-7)	930 (558-1302)	279 (167-390)	206	22
2014	9.8(6,7-14,4)	1823(1246-2678)	547 (374-804)	393	22
2015	4.8(3.1-7.4)	893 (577-1376)	120 (15%)	119	13
2016	10.5 (7.2-15.3)	1953 (1339-2846)	300 (15% +)	259	13
2017	5.8 (3.1-10.7)	1079 (577-1990)	162 (15%)	159	15
2018	10.2(6.5-16.2)	1897 (1209-3013)	379(20%)	365	19
2019	5.8 (3.7-9.1)	1079 (688-1693)	160 (15 %)	163	15
2020	10.6 (7.0-16.1)	1972 (1302-2995)	394 (20 %)	274	14
2021	7.7 (4.8-12.5)	1432 (893-2325)	215 (15%)	177	12
2022	6.8 (5.5-8.4)	1232 (1023-1562)	190 (15%)*		

*Saksbehandlers innstilling

Vi vet at det blir skutt flest ryper i de første ukene av jakta, men samtidig at rypene blir mer verdifulle for bestanden jo lenger utover høsten man kommer. Om jaktlykken vet vi at det i snitt er kun 30 % av våre jegere som skyter rype de første ukene. Disse skyter i snitt 0,5-1,5 rype per dag i denne perioden.

Under jakta 2021 hadde man et regime med periodekvoter på 4 ryper per jeger per periode for de 3 første periodene. For det frie kortsalget var det en dagskvote på maksimalt 1 rype per jeger/dag. Man nådde ikke målsetningen om uttak og jakta ble opprettholdt fram til jul med påfølgende vinterjakt. Total målsetning om uttak var 15% av taksert bestand, det vil si 215 ryper. Totalt rapportert uttak for høsten 2021 ble 177 ryper (eks. vinterjakt 2022).

Erfaringene fra vinterjakt på rype viser at det felles kun et titalls ryper samtidig som det genererer omlag 30 000kr i jaktinntekter for fjellstyret. Dette er derfor ei jakt som er viktig for jegeren og fjellstyret samtidig som den belaster bestanden minimalt.

Saksbehandlers forslag til vedtak

1. Det er målsetning om et totalt uttak av taksert bestand på maks 190 ryper (tilsvarer 15 %) inkludert vinterjakt 2023. Av totalkvoten avsettes det 15 ryper til vinterjakta og høstjakta stoppes når uttaket har nådd 175 ryper.
2. De forhåndsølte 210 kortene for de begrensede periodene (10-23.9) pålegges en periodekvote (4.dagers periode) på 4 ryper.
3. Fra 25.9 skal det være fritt kortsalg frem til målsetningen om totalt uttak er nådd. I denne perioden pålegges det en døgnkvote på 1.rype per jeger.
4. Det frie kortsalget skal selges over Inatur.no.

Vedtatt med 4 av 4 stemmer

Vedtaket kan iflg. § 28 i forvaltningsloven, påklages. En eventuell klage skal være skriftlig og begrunnet, og sendes Sollia fjellstyre innen 3 uker fra kunngjøring av dette vedtak. Parter har rett til innsyn i sakens dokumenter jfr. forvaltningslovens §§ 18 og 19
